

ปีที่ 1 เล่มที่ 3 พฤษภาคม - มิถุนายน 2556

รู้จักสื่อสิทธิ

วารสารสำหรับผู้บริโภคสื่อวิทยุ-โทรทัศน์
โดย สำนักงาน กสทช.

รู้เท่าทันความลวง
ในโฆษณาอาหารและยา

WWW.NBTC.GO.TH

คุยกับ กสทช. สุกัญญา กลางณรงค์

หลงเชื่อโฆษณาเกินจริงในสื่อ ทำให้เสียรู้ เสียทรัพย์ เสียสุขภาพ และอาจเสียชีวิตได้

► ‘รู้จักสื่อ รู้จักสิทธิ’ เล่มนี้มีเนื้อหาที่ผู้บริโภคควรรู้ เกี่ยวข้องกับการโฆษณาอาหาร ยา และผลิตภัณฑ์ สุขภาพที่ผิดกฎหมายหรือมีลักษณะเป็นการเอาเปรียบ ผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ซึ่งทุกวันนี้มีมารวกับดอกเห็ดในหน้าฝน

อาศัยเฉพาะอำนาจหน้าที่ในการกำกับของ กสทช. แต่เพียง ฝ่ายเดียวคงไม่สามารถแก้ปัญหาการเอาเปรียบผู้บริโภคจากการโฆษณา อาหาร ยา และผลิตภัณฑ์สุขภาพที่โอ้อวดเกินจริง และเป็นเท็จในสื่อ วิทยุและโทรทัศน์ให้หมดไปได้ ดังนั้น กสทช. จึงผนึกกำลังกับสำนักงาน คณะกรรมการอาหารและยา (อย.) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครอง ผู้บริโภค (สคบ.) และกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิด เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค (บก.ปคบ.) เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2555 และล่าสุดมีการทำข้อตกลงเพิ่มกับกระทรวงไอซีที สมาคมการค้า ผู้ประกอบการเคเบิลทีวี สมาคมเคเบิลทีวีแห่งประเทศไทย สมาคม โฆษณาแห่งประเทศไทย สมาคมโทรทัศน์ดาวเทียม บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) เมื่อวันที่ 3 เมษายน ที่ผ่านมา หวังว่าการผนึกกำลัง ของหน่วยงานต่างๆ จะทำให้มีการบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ของแต่ละหน่วยงานคล่องตัวและประสานงานกันอย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

เมื่อเร็วๆ นี้ กสทช., อย. และตำรวจ บก.ปคบ. ร่วมมือกันบุกทลาย วิทยุชุมชนเถื่อน ย่านจรัลสนิทวงศ์ ไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการ และพบข้อความโฆษณาออกอากาศผิดกฎหมาย โอ้อวดสรรพคุณเกินจริง โดนดำเนินคดีไปหลายกระทงเลยคะ

อย่างไรก็ตาม ดิฉันขอเชิญชวนทุกท่านร่วมกันเป็น ‘นักร้อง (เรียน)’ เป็นหูเป็นตา หากได้ยินหรือเห็นโฆษณาอาหาร ยา และผลิตภัณฑ์ สุขภาพที่โอ้อวดสรรพคุณว่าสามารถรักษาโรคสารพัดได้ เพิ่มพลัง สมรรถภาพทางเพศทั้งหญิงและชาย ในสื่อวิทยุ โทรทัศน์ ให้ช่วยกัน ร้องเรียนไปยังสื่ออื่นๆ ทันที เพื่อให้ผู้ประกอบการรู้ว่าผู้บริโภค คอยจับตาดูอยู่ หรือร้องเรียนมายัง กสทช. หมายเลข 1200, อย. 1556, สคบ. 1166 หรือ บก.ปคบ. 1135

หากผู้บริโภคไม่หลงเชื่อ และช่วยกันร้องเรียน หน่วยงานที่ควบคุม กำกับจับมือกันบุกจับทำงานประสานกันอย่างรวดเร็ว ดิฉันเชื่อว่าจะช่วย ป้องกันไม่ให้ผู้บริโภคที่ไม่เท่าทันสื่อหลอกลวงเหล่านี้ต้องเสียรู้ เสียทรัพย์ เสียสุขภาพ และอาจถึงเสียชีวิตได้คะ

สุกัญญา กลางณรงค์

(นางสาวสุกัญญา กลางณรงค์)

กสทช.

▲ กสทช. นำกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุม ตรวจค้นสถานีวิทยุคลื่น 92.25 MHz และคลื่น 98.75 MHz

นายเจษฎา สุขนิยม ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เขต 5 จ.จันทบุรี พร้อมด้วย พ.ต.ท.ชัยวัฒน์ เป็นสุวรรณ พนักงานสอบสวน ผู้ชำนาญการพิเศษ สภ.เมืองระยอง ได้นำกำลังเจ้าหน้าที่บุกตรวจค้น สถานีวิทยุชุมชนคลื่น 92.25 MHz และคลื่น 98.75 MHz ณ ตึกแถวเลขที่ 55/184-185 ม.4 ต.เชิงเนิน หลังจากได้รับการร้องเรียนว่าสถานีดังกล่าวมีการโฆษณาขายน้ำสมุนไพรสลับกับเปิดเพลงตลอดทั้งวัน และจากการตรวจค้นพบว่าสถานีดังกล่าวไม่มีใบอนุญาตทางเจ้าหน้าที่จึงแจ้งข้อกล่าวหาในกรณีไม่มีใบอนุญาตในการกระจายเสียง รวมถึงข้อหาตาม พ.ร.บ. ประกอบกิจการกระจายเสียง พ.ศ. 2551 มาตรา 66 ที่ห้ามผู้ใดใช้คลื่นความถี่ในการให้บริการอื่นนอกเหนือจากกิจการกระจายเสียง หรือกิจการโทรทัศน์ โดยไม่ได้รับอนุญาต

▲ อย. ร่วมมือกับ กสทช. บุกทลาย สถานีวิทยุชุมชนเถื่อน ‘บ้านเฮาเรดิโอ’ ย่านจรัญฯ

อย., กสทช. และตำรวจ บก.ปคบ เดินทางบุกทลายสถานีวิทยุที่ชื่อ ‘บ้านเฮาเรดิโอ’ ออกอากาศด้วยคลื่นความถี่ 95.75 MHz ย่านจรัญสนิทวงศ์ เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน ที่ผ่านมา หลังได้รับการร้องเรียน อย่างในกรณีที่สถานีวิทยุแห่งนี้ได้มีการเผยแพร่ข้อความโฆษณาออกอากาศโอ้อวดสรรพคุณของผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เกินจริง เข้าข่ายหลอกลวงผู้บริโภค จึงได้ดำเนินการตรวจค้นสถานีวิทยุแห่งนี้จนพบว่า ‘บ้านเฮาเรดิโอ’ ไม่มีใบประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง เจ้าหน้าที่จึงทำการจับกุมและแจ้งข้อหาเบื้องต้นในความผิดที่ประกอบด้วย 1. ตั้งสถานีวิทยุชุมชนและใช้คลื่นความถี่โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามกฎหมาย 2. ไม่มีใบประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง และ 3. พบบข้อความออกอากาศ ลักษณะโฆษณาอวดสรรพคุณผลิตภัณฑ์สุขภาพผิดกฎหมาย

◀ มีเดียมอนิเตอร์ และ กพย. เข้ายื่นเอกสาร สรุปผลการศึกษาศึกษาการโฆษณาเกินจริง

เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน ที่ผ่านมา พศ.ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์ และ พศ.ดร.ภญ.นิยดา เกียรติยิ่งอังคสุลี้ ผู้จัดการแผนงานพัฒนาไกล่ฝาระวังระบบยา (กพย.) พร้อมคณะได้นำเอกสารสรุปผลการศึกษาศึกษาการศึกษาวเคราะห์ สบอดโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพและความงามทางวิทยุกระจายเสียงที่ปรากฏในเว็บไซต์ เข้าเสนอต่อคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.) ซึ่งในเอกสารดังกล่าวระบุถึงผลการสำรวจสบอดโฆษณาผลิตภัณฑ์ประเภทยาพบว่ามีความเสี่ยงที่มีการโอ้อวดสรรพคุณว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ รวมถึงผลิตภัณฑ์อาหารพบว่ามักมีการใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่แสดงสรรพคุณอวดอ้างเรื่องสุขภาพและความงามที่เข้าข่ายหลอกลวงผู้บริโภค จึงมีข้อเสนอแนะให้ กสทช. มีมาตรการการกำกับดูแลอย่างเข้มงวดจริงจังเพื่อการปกป้องคุ้มครองดูแลสุขภาพประชาชน ซึ่งกำลังได้รับผลกระทบจากการโฆษณาขายผ่านสื่อ โดยมี น.ส.สุกัญญา กลางณรงค์ และ ภญ.ศรินทร์ล กสทช. รองเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) เป็นผู้รับมอบ

ปฏิบัติการทวงสิทธิ...

ต้องไม่มีทุกซ์ล้นเหลือ ต้องไม่เป็นเหยื่อโฆษณา

▶ ผลิตภัณฑ์สุขภาพที่เผยแพร่ผ่านทางวิทยุในชุมชน เคเบิลทีวี และทีวีดาวเทียมนั้น แม้ว่าผลิตภัณฑ์บางชนิดจะได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแล้วก็ตาม แต่จากการสำรวจการโฆษณาที่เผยแพร่ กลับพบว่าบางรายการมีการให้ข้อมูลที่เกินจริง เช่น ผลิตภัณฑ์อาหารแต่กลับโฆษณาสรรพคุณว่าเป็นยา โอ้อวดว่าสามารถรักษาหรือป้องกันโรคได้ หรือผลิตภัณฑ์ยาก็มักโอ้อวดสรรพคุณที่เกินจริงเช่นกัน เช่น กล่าวอ้างว่าสามารถรักษามะเร็ง หรือโรคเรื้อรัง เบาหวาน ไขมัน ความดันโลหิตได้อย่างชะงัด

นอกจากนี้โฆษณาบางอย่างใช้วิธีโน้มน้าวต่างๆ เสริมเข้าไปอีก เช่น กล่าวอ้างว่ามีผู้ป่วยหลายรายที่เคยใช้ผลิตภัณฑ์เหล่านี้แล้วอาการดีขึ้น หรือหายขาดจากโรคดังกล่าว หรือมีการนำเสนอเสียงของบุคคลที่อ้างตัวว่าตนเองคือผู้ที่เคยป่วย กล่าวรับรองสรรพคุณต่างๆ ของผลิตภัณฑ์ หรือแม้กระทั่งการเหมารายการและเปิดโฆษณากรอกหู กรอกตาซ้ำๆ ทั้งวันทั้งคืน

วิธีการเหล่านี้ยิ่งทำให้ผู้ป่วยหรือบุคคลที่ได้รับสื่อโฆษณาหลงเชื่อ ตกเป็นเหยื่อไปซื้อผลิตภัณฑ์เหล่านี้มาใช้ หรือบางรายถึงกับหยุดการรักษาทางการแพทย์ที่ตนเคยได้รับ และหันมาใช้แต่ผลิตภัณฑ์เหล่านี้อย่างเดียว มีผู้ป่วยหลายรายที่ได้รับอันตรายจากการหลงเชื่อ เป็นเหยื่อโฆษณา จนต้องกลับเข้ามารับการรักษาที่โรงพยาบาลอีกครั้ง และมีผู้ป่วยบางรายถึงกับเสียชีวิต

4 ขั้นตอน

ในการทวงสิทธิ และจัดการโฆษณาที่หลอกลวง

▶ ตรวจสอบว่าโฆษณาชิ้นนั้นมีเลขที่โฆษณาหรือไม่?

ผลิตภัณฑ์สุขภาพ 3 ประเภท ที่กฎหมายกำหนดให้ต้องขออนุญาตก่อนทำการโฆษณา ได้แก่ ยา อาหาร และเครื่องมือแพทย์ “และเมื่อได้รับอนุญาตแล้ว จะต้องแสดงเลขที่โฆษณาที่ได้รับอนุญาตนั้น ให้ปรากฏในสื่อด้วย” โดยโฆษณายาต้องแสดงเลขที่โฆษณา ขพ/..... โฆษณาอาหารต้องแสดงเลขที่โฆษณา ขอ/..... โฆษณาเครื่องมือแพทย์ต้องแสดงเลขที่โฆษณา ขพ/..... (ส่วนผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง กฎหมายไม่ได้กำหนดให้ต้องมาขออนุญาต ดังนั้นโฆษณาเครื่องสำอางจึงไม่มีเลขที่โฆษณาปรากฏให้เห็น)

▶ ตรวจสอบว่าเนื้อหาของโฆษณาชิ้นนี้ตรงกับชนิดของผลิตภัณฑ์นั้นๆ หรือไม่?

หากโฆษณายา อาหาร เครื่องสำอาง มีเนื้อหาในโฆษณาไม่ตรงกับความหมายตามที่กฎหมายกำหนด โฆษณาชิ้นนั้นจะถือว่าไม่ถูกต้อง เช่น เป็นอาหาร หรือเครื่องสำอาง แต่กลับไปแสดงสรรพคุณในแง่การรักษา ป้องกันโรค อย่างนี้ถือว่าผิดกฎหมาย

▶ ตรวจสอบว่าเนื้อหาโฆษณานั้นโอ้อวดสรรพคุณเกินจริง ไม่เป็นธรรมต่อผู้บริโภค หรืออาจก่อให้เกิดผลเสียต่อสังคมหรือไม่?

เช่น โฆษณาเกินความจริง ก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการ ฯลฯ

▶ หากตรวจสอบแล้ว แต่ยังสงสัย หรือไม่แน่ใจ?

สามารถแจ้งข้อมูลหรือสอบถามได้ที่ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา หรือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่ท่านอยู่ และเพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถทำงานได้ง่ายขึ้น หากเรามีเอกสารหรือพยานอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น เอกสาร วัตถุ หรือบุคคล อ้างอิง ขอให้นำไปมอบให้เจ้าหน้าที่พิจารณาด้วย เพื่อเจ้าหน้าที่จะสามารถนำผู้กระทำผิดมาลงโทษได้อย่างรวดเร็ว รัดกุม

▶ เมื่อพบว่าไม่ถูกต้องในข้อใดข้อหนึ่ง ให้ปฏิบัติตามการทวงสิทธิได้ทันที โดยแจ้งข้อมูล พร้อมเอกสารหลักฐาน ได้ที่หน่วยงานเหล่านี้

1. ศูนย์เฝ้าระวัง และรับเรื่องร้องเรียนผลิตภัณฑ์สุขภาพ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (สายด่วน 1556)
2. กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ทุกจังหวัด
3. ฝ่ายเภสัชกรรม โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน ทุกแห่ง
4. สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สายด่วน 1200)

โครงการมีเดียมอนิเตอร์ : กลไกสำคัญเพื่อสร้างสังคมสื่อฯที่งดงาม

ในคอลัมน์รู้จักสื่อเล่มนี้ เราจะพาผู้อ่านไปรู้จักโครงการมีเดียมอนิเตอร์ หน่วยงานที่ทำหน้าที่อย่างแข็งขันในการวิเคราะห์สื่อฯ ทุกรูปแบบ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างนโยบายของ กสทช. เพื่อการกำกับดูแลสื่อทุกรูปแบบ ให้มีมาตรฐาน และปลอดภัยกับผู้ชมทุกระดับอายุ โดยผู้ที่จะมีบทบาทสำคัญถึงโครงการนี้อย่างเจาะลึกก็คือ ผศ.ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ในฐานะผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์นั่นเอง

► จุดมุ่งหมายสำคัญในการทำงานโครงการมีเดียมอนิเตอร์?

จุดมุ่งหมายสำคัญของโครงการ คือเพื่อนำเสนอผลการศึกษาต่อสาธารณะและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อย่างหวังผลว่าการทำงานของโครงการโดยเฉพาะผลการศึกษา จะช่วยเสริมหนุนการพัฒนาคุณภาพสื่อ และศักยภาพของประชาชนผู้รับสื่อ สร้างสมดุลความสัมพันธ์ที่เหมาะสมของสื่อ สังคมหรือผู้รับสื่อ เพื่อก้าวพ้นจากการครอบงำ การชี้นำที่ไม่เหมาะสมของสื่อ และการกล่าวโทษกัน โดยใช้ผลการศึกษาที่เชื่อถือได้เป็นเครื่องมือสำคัญ ทั้งนี้โครงการไม่ได้ทำงานในการรับเรื่องร้องเรียน แต่นำเสนอผลการศึกษาทางสื่อมวลชน เว็บไซต์โครงการ www.mediamonitor.in.th ซึ่งนอกจากรายงานผลการศึกษาแล้วยังรวบรวมข่าว บทความ เกี่ยวกับสื่อจากสื่อต่างๆ ไว้ด้วย และโครงการยังให้บริการไฟล์ข้อมูลผลการศึกษาสำหรับครู อาจารย์ นักพัฒนา นักเรียน นักศึกษา และผู้สนใจด้วย

► โครงการมีเดียมอนิเตอร์คืออะไร?

มีเดียมอนิเตอร์ เป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) มาตั้งแต่ปี 2548 เพื่อทำหน้าที่ศึกษาวิเคราะห์สื่อ โดยในระยะแรกเน้นการศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาและรูปแบบในสื่อโทรทัศน์อย่างเชื่อมโยงกับสภาพสังคมและสถานการณ์สื่อ เช่น การศึกษาเนื้อหารายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก การศึกษาเรื่องความรุนแรงในละครโทรทัศน์ การศึกษาเรื่องอคติทางเพศในละคร sitcom การศึกษาโฆษณาแฝงในฟรีทีวี การศึกษาว่าฟรีทีวีมองประชาชนผู้รับสื่อเป็นผู้บริโภคหรือพลเมือง การศึกษาเพื่อหาความเป็นสาธารณะในฟรีทีวี การศึกษาถ้อยคำถกเถียงในเว็บไซต์การเมือง เป็นต้น ต่อมาได้เพิ่มสื่อที่หลากหลายมากขึ้น เช่น วิทยุธุรกิจท้องถิ่น โทรทัศน์ดาวเทียม สื่อสังคมออนไลน์ ฯลฯ และขยายการศึกษาจากเนื้อหาและรูปแบบรายการโทรทัศน์ โดยมีการศึกษาโครงสร้างและระบบสื่อ การศึกษาผู้รับสื่อ ฯลฯ โดยเฉพาะเพิ่มประเด็นการศึกษาเพื่อสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสื่อ Broadcast หรือสื่อกระจายเสียงแพร่ภาพจากระบบดาวเทียมเป็นระบบดิจิทัล การเข้าสู่ยุคหลอมรวมสื่อ

► ผลการวิจัยล่าสุดของโครงการที่ถือเป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาสื่อฯคือเรื่องใด?

เมื่อเดือนมิถุนายนที่ผ่านมา มีการแถลงผลการศึกษาเรื่อง ‘การศึกษาวิเคราะห์สื่อดิจิทัลโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพและความงามทางวิทยุกระจายเสียงที่ปรากฏในเว็บไซต์’ ที่มีมีเดียมอนิเตอร์ทำงานร่วมกับแผนงานพัฒนาโลกเฝ้าระวังระบบยา (กพย.) คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นการศึกษาโฆษณาทางสถานีวิทยุธุรกิจท้องถิ่นที่ได้ไฟล์มาจากเว็บไซต์ ผลการศึกษาที่น่าสนใจ คือเกือบทั้งหมดเป็นโฆษณาที่ไม่ได้รับการอนุญาตให้โฆษณาจาก ออย. โดยเฉพาะการโฆษณาจากหน่วยการศึกษา คือ 26 ชิ้นสล็อตของ 18 ผลิตภัณฑ์ ความผิดที่พบมากที่สุด คือการโอ้อวดสรรพคุณว่าสามารถบำบัด บรรเทา รักษาหรือป้องกันโรคหรือความเจ็บป่วยได้อย่างศักดิ์สิทธิ์หรือหายขาด รองลงมา คือการแสดงสรรพคุณยาอันเป็นเท็จหรือเกินจริง ด้านการโฆษณาอาหาร จาก 41 ชิ้นสล็อตของ 30 ผลิตภัณฑ์ที่ศึกษา พบว่าเกือบทั้งหมด (29 ผลิตภัณฑ์) มีการนำเสนอข้อความโฆษณาคุณภาพ หรือสรรพคุณของอาหารอันเป็นเท็จ เป็นการหลอกลวงให้เกิดความหลงเชื่อโดยไม่สมควร โดยเฉพาะการโฆษณาในลักษณะสรรพคุณทางยา

► ในฐานะผู้บริโภคเราจะสามารถป้องกันภัยจากการโฆษณาหลอกลวงเหล่านี้ได้อย่างไร?

ปัจจุบัน กสทช. มีช่องทางกรร้องเรียนมากมาย ที่สะดวกที่สุดคือทางโทรศัพท์ 1200 จากการทำหน้าที่รองประธานอนุกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคสื่อวิทยุ โทรทัศน์ เป็นปีที่ 2 พบว่ามีประชาชนที่ตื่นตัวสนใจเรื่องเรียนเรื่องการโฆษณาอาหาร ยา ผลิตภัณฑ์สุขภาพ ความงาม ที่เกินจริง หลอกลวง ไม่เหมาะสมทางสื่อวิทยุ โทรทัศน์ เข้ามาเป็นระยะ ซึ่งก็น่าชื่นชมผู้ร้องเรียน แต่กรณีที่ร้องเรียนจำนวนมาก พบว่าเป็นการกระทำของผู้เผยแพร่ทางสื่อ หรือผู้ประกอบการสื่อโดยเฉพาะวิทยุกระจายเสียงที่ไม่ได้รับใบอนุญาต กสทช. ต้องแจ้งทางหน่วยงานของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้ดำเนินการ ทำให้การจับกุม ยึดเครื่องส่ง อันเป็นการระงับการเผยแพร่โฆษณาไปขึ้นอยู่กับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ดังนั้นจึงยังมีโฆษณาหลอกลวง เกินจริง ทำไปประชาชน เสียรู้ เสียทรัพย์ เสียสุขภาพ ไปจนถึงเสียชีวิตก็มี ยังมีอยู่อีกมากมาย ก็ต้องขอให้หน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ทั้ง กสทช., ออย. และ สตช. ร่วมมือกันปราบปรามอย่างจริงจังโดยเร็วแน่นอน

เรื่องร้องเรียนขอให้ตรวจสอบสถานีวิทยุกระจายเสียง

คลื่นความถี่ FM 95.75 เมกะเฮิรตซ์ โฆษณาผลิตภัณฑ์ยา อวดอ้างสรรพคุณเกินจริง

► ข้อร้องเรียน

ผู้บริโภคลือวิทยุ-โทรทัศน์ ได้ร้องเรียนสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งหนึ่ง (ไม่ทราบชื่อ) คลื่นความถี่ FM 95.75 เมกะเฮิรตซ์ ซึ่งออกอากาศทุกวัน ตลอด 24 ชั่วโมง สามารถรับฟังได้ที่บริเวณพื้นที่เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ว่าได้เผยแพร่โฆษณาผลิตภัณฑ์ยา อวดอ้างสรรพคุณเกินจริง เช่น ผลิตภัณฑ์กาแฟตรา Mountain Bird สรรพคุณช่วยเพิ่มสมรรถภาพทางเพศ ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมตราชันทะลาว่า สรรพคุณทำให้ช่องคลอดกระชับและร่วมหลับนอนได้นานขึ้น ซึ่งเข้าข่ายหลอกลวง จึงขอให้ สำนักงาน กสทช. ตรวจสอบและยุติการเผยแพร่การโฆษณาด้วย

► การดำเนินการ

ในกรณีดังกล่าว ตรวจสอบพบปัญหา 2 ประการ คือการอนุญาตให้สถานีประกอบกิจการ และเรื่องการโฆษณาผลิตภัณฑ์อาหารและผลิตภัณฑ์อาหารเสริมให้เข้าใจว่าเป็นยา

❶ พบสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งหนึ่งประกาศชื่อสถานีว่า ‘บ้านเฮาเรดิโอ’ ไม่ได้รับอนุญาตให้ประกอบกิจการ โดยออกอากาศด้วยคลื่นความถี่ FM 95.75 เมกะเฮิรตซ์ ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 282/310 ซอยจรัญสนิทวงศ์ 83/1 ถนนจรัญสนิทวงศ์ แขวงบางอ้อ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร

❷ พบว่าการโฆษณาจัดทำในรูปแบบรายการ เชิญผู้ที่เคยรับประทานผลิตภัณฑ์อาหารเสริมและหายป่วยแล้วมาให้ข้อมูล และเชิญชวนผู้ฟังที่มีอาการป่วยร่วมรับประทานอาหารเสริม จึงได้ตรวจสอบไปยังสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

► บทสรุป

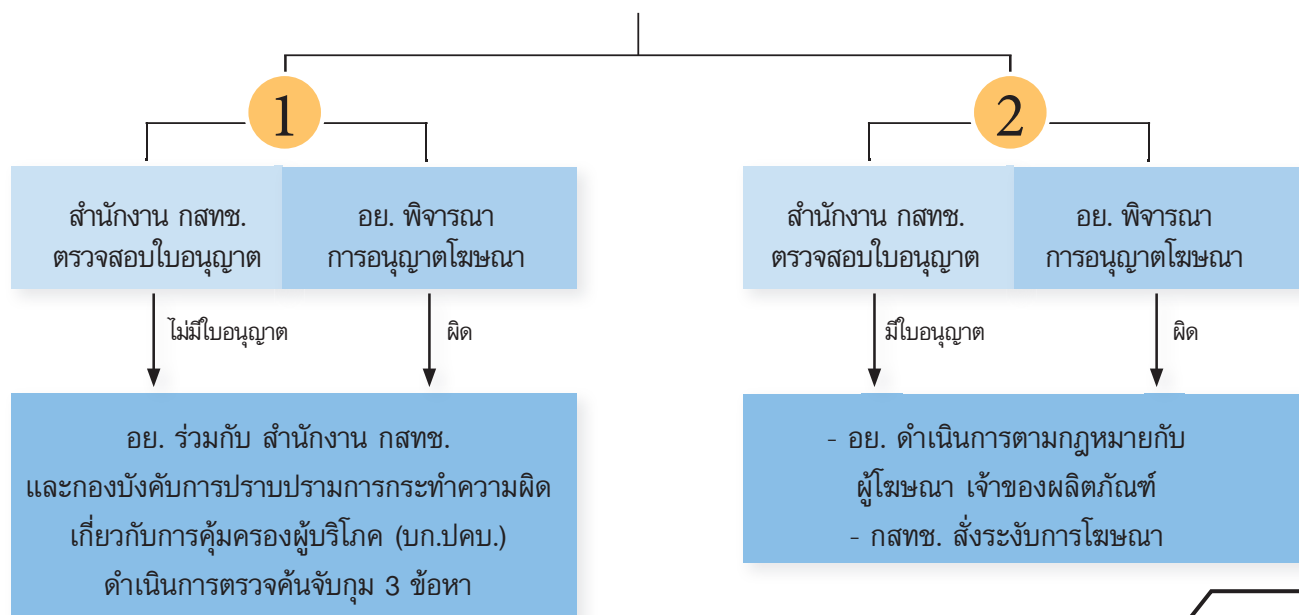
เรื่องร้องเรียนดังกล่าวได้นำไปสู่การดำเนินการร่วมกันของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) และกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค (บก.ปคบ.) ได้ประสานความร่วมมือตรวจค้นสถานีวิทยุกระจายเสียง ‘บ้านเฮาเรดิโอ’ ดังกล่าว และแจ้งข้อหาเบื้องต้นในความผิด เรื่องการใช้ข้อความออกอากาศโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพอวดอ้างสรรพคุณผิดกฎหมาย ทั้งนี้ สำนักงาน กสทช. ได้แจ้งข้อกล่าวหาเพิ่มเติมภายหลังเมื่อพบว่าไม่ได้รับใบอนุญาต คือตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงและใช้คลื่นความถี่โดยไม่ได้รับใบอนุญาต ไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง เรื่องร้องเรียนดังกล่าวเริ่มต้นจากประชาชนในฐานะผู้บริโภคที่ตระหนักในบทบาทตามสิทธิที่รัฐธรรมนูญกำหนด เรียกร้องสิทธิผ่านช่องทางการรับเรื่องร้องเรียนของ สำนักงาน กสทช. จนนำมาซึ่งการจับกุมผู้ละเมิดกฎหมายนั่นเอง

รู้หรือไม่

รายการหรือโฆษณาผลิตภัณฑ์สุขภาพที่ อย. พิจารณาแล้วว่า ‘ผิด’ ก็ถือว่าเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค ตามประกาศ กสทช. เรื่อง การกระทำที่เป็นการเอาเปรียบผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. 2555 ด้วย

ประชาชนร้องเรียน

“เวลาที่เดินไปไหน ไม่ตายโหงอย่างเด็ดขาด
ไม่ตายด้วยพิษสัตว์ทุกชนิด”

“ผมป่วยเป็นมะเร็งลำไส้ ผ่าตัดมา 2 ปีแล้ว
พอดิเพื่อนแนะนำให้รู้จักอาหารเสริมสี่เป่า
ทำให้ร่างกายผมดีขึ้นมาก...
อยากให้ท่านผู้ชมลองทานดู”

“ลองครั้งแรกไม่แน่ใจเหมือนกัน ก็แรกก็เบิดนิด ก็หลังก็สองเบิด รู้สึกดีขึ้น ความเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัด
คือ อารมณ์ ร่างกายแข็งแรง อารมณ์เบิกบาน มีความต้องการทั้งวันเลย”

“โทรศัพท์รุ่นสีดำดูดทรพย์
ได้มากกว่ารุ่นสีขาวถึง 50 เท่า”

“อยากให้ลองใช้ดู ยี่ห้ออื่นหรือค่าหมอแพงๆ
ที่เสีย จะบอกว่าเสียนั่นเลย แล่ชันคลาร่า
กล่องเดียวเอาอยู่แน่นอน”

“แกล้วคลาดทั้งปลอดภัย
กับภูตผีปีศาจ กันทุกอย่าง”

“...ทำให้เลือดไปหล่อเลี้ยง
เจ้าโลกได้ดีขึ้น
ทำให้อวัยวะต่างๆแข็งแรง
อย่างเป็นธรรมชาติ”

**ระวังคุณอาจตกเป็นเหยื่อ
ของโฆษณาเกินจริง!
ภัยร้ายที่แฝงตัวมาในช่องทีวีดาวเทียม**

ถ้าพบข้อความเหล่านี้ผ่านรายการทีวีดาวเทียมที่คุณรับชม

คุณสามารถป้องกันตนเองอย่างรู้เท่าทันด้วยการแจ้งเบาะแสของท่านมายัง

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ Call Center 1200
สายด่วน อย. 1556 หรือที่มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา โทรศัทพ์ 02 246 7440 โทรสาร 02 246 7441

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ
กลุ่มงานรับเรื่องร้องเรียนและคุ้มครองผู้บริโภคในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (รส.)
เลขที่ 87 ซอยพหลโยธิน 8 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400

โทรศัพท์ 02 271 0151-60 ต่อ 481, 482 โทรสาร 02 278 4397

หรือ www.facebook.com/con.rights E-mail : consumerrights.bc@nbt.go.th